

neg 7677

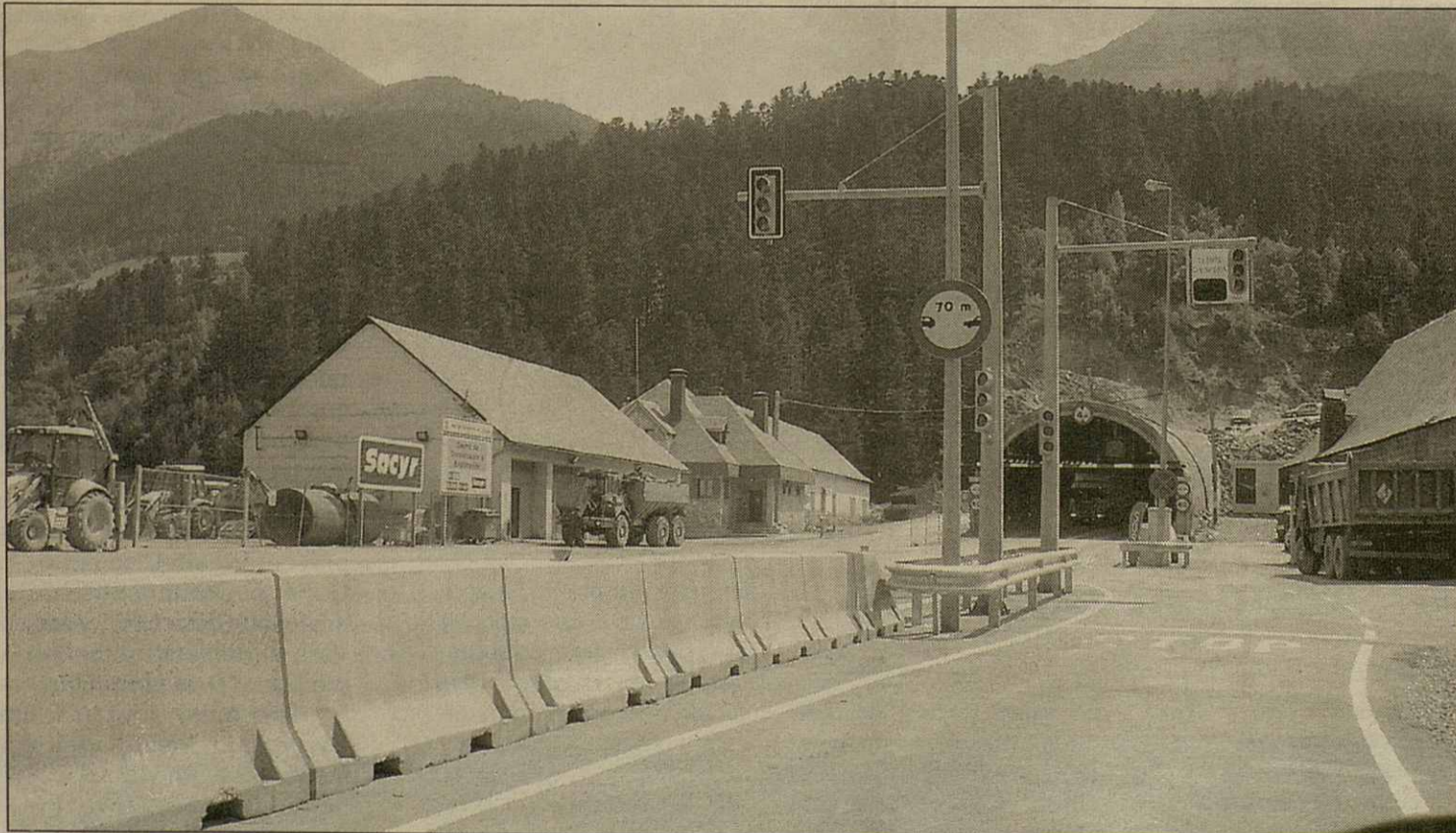
AUÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI AVUI

DISSABTE
20 DE SETEME
DE 2003
N. 80

Comencen es pròves deth sistèma de regulacion de semafors deth tunèl Cap de problèma de trànsit pendent eth desvolopament dera prumèra arturada

GEDOC
DIPÒSIT
E. Giró

Imatge deth sistèma semaforic ena entrada nòrd deth tunèl de Vielha

Cau rebrebar qu'aguesti camions auràn de parcar enes tres parcatges abilitats, dus ena boca nòrd damb capacitat entà 42 camions e un ena boca sud entà 40, finançadi peth Ministèri de Foment.

Mès de 600 veïculs de gran tonatge circulen cada dia peth tunèl de Vielha

De un auta faïçon, eth President dera Associacion de Transportistes de Lhèida s'amassèc, dimars passat, damb eth Delegat deth Servici Catalan de Transit de Lhèida entà demanar qu'eth temps de demora en aguesti parcatges sigue çò mès brac possible. En tot profiter aguesta amassada se heren es prumèras pròves en temps reau. Actuaument, eth tunèl de Vielha ei considerat eth mès perillhós d'Euròpa, ath delà a de tier diàriament eth pas d'uns 600 camions.

Victòria García Vielha (CASTIÈRO)

Eth Servici Catalan de Transit inicièc dijaus passat es pròves deth nau sistèma de regulacion de veïculs de gran tonatge ath sòn pas peth tunèl de Vielha, segontes informèren hònts deth Conselh Generau. En aguesta prumèra arturada eth transit de camions se desvolopèc damb normalitat. Aguest sistèma sage d'esvitar era situacion de risc que se pòt crear quan dus veïculs d'aguestes caracteristiques se

crotzen ath laguens d'aguesta galeria de sonque 6'2 mètres d'amplada. Des de dijaus e enquia darrèrs de seteme se haràn pròves alternatives damb er objectiu de conèisher eth foncionament

d'aguest plan en condicions normaus de circulacion, atau coma entà méter a punt es mecanismes e es procèssi informatics de besonh. Atau madeish, era metuda en marcha definitiva e era presentacion

d'aguest nau procediment de regulacion viària aurà lòc a compdar deth pròplèu mes d'octobre e s'alongarà enquia tardor de 2005, data ena quau ei prevista era finalizacion des trabalhs deth nau tunèl de Vielha.

Aguesta setmana en

AUÉ

Era IVau. edicion dera Alping Running Meeting arribe era pròplèu dimenjada ena Val d'Aran

Era escòla mairau de Vielha iniciè eth cors damb seishanta mainatges

Era Val d'Aran torne a acuelher era marathons "Alping Runnig Meeting"

Ges de Salardú e arribe en Vielha en tot passar pes Mines de Liat, Maubèrme, Còth de Varradòs, Salient e Vilac

Redaccion
Salardú (PUJÓLO)

Pendent era pròplèu dimenjada se celebrà en Aran era quatau edicion dera marathons de montanha aperada "Alping Runnig Meeting". Aquesta trobada atletica ei organizada per Torisme Val d'Aran e eth Conselh Generau e còste de dues pròves de diferenta longada e dificultat, ua mieja

convertís en exigenta e fòrça dificulosa. Es corredors que participen en aguesta modalitat passaràn pes mines de Liat, Maubèrme, Còth de Varradòs, Sèrra de Saumont, Salient e Vilac. Per un aute costat, se demore qu'en aguesta quatau edicion se pogue suberpassar era chifra de participaires

d'est'an passat que siguec d'apuprètz quate cents. Cau díder qu'enguan, iniciaument, era Alping Runnig Meeting ère prevista entath 19 e 20 de junhsèga, mès s'auèc d'escambiar ad aguest mes de seteme per'mor que coïncidie damb eth pas deth Tour de França pera Val d'Aran.

Brèus

Comence eth periòde de preinscripcion des còrsi d'aranés

■ Eth periòde de preinscripcion des còrsi d'aranés 2003-2004, que finalizarà eth pròplèu 30 de seteme, s'incièc era darrèra setmana, segontes informèc era OFE der Aranés. Es classes se realizaràn toti es dimars de 18 a 20 ores en IES d'Aran e era data d'inici serà eth dia 14 d'octobre. Eth prètz per cors, tà quinsevolh des 4 nivèus (A, A1, B e C), ei de 48 èuros en un solet e iniciau pagament qu'includís 60 ores de classa, es libres e es dreus d'examen. Tanben i a era possibilitat de hèr es còrsi des nivèus A e A1 en Barcelona. Aguestes classes auràn lòc ena Secretaria Generau de Joenessa, en carrèr Calàbria 147. Es classes deth nivèu A seràn toti es deluns de 19 a 21 ores e es deth nivèu A1 toti es dimèrcles de 19 a 21. En aguest cas eth prètz ei de 72 èuros e includís çò de madeish qu'enes classes impartides en IES d'Aran. Per un aute costat, era inauguracion d'aguesti còrsi serà eth pròplèu 3 d'octobre tàs 19 ores ena sala d'actes der IES d'Aran. Er acte compdarà damb era preséncia dera Conselhèra d'Ensenhament, Mercedes Delaurens, e damb era intervencion de Combes que presentarà eth Diccionari Generau Occitan. Eth professor dera URV, Jordi Vernet, presentarà tanben eth libre "Dret Lingüístic". Eth Cançonier Occitan 1, Era Garbèra, En Melquiades er inspector e eth club 3R, Remassada Selectiva, Recorsi minèrs de Catalonha, Eth Secret, Era montanha ei hònt de vida e Lua e eth mon son es darrères produccions deth Conselh que seràn presentades en acte.

Era 1/2 marathons serà de 21 Km e era X-Marathon de 42

marathons de 21 quilomètres e ua X-Marathon de 42 quilomètres. Era Alping Runnig Meeting gesserà de Salardú e arribarà en Vielha en tot auer en compde qu'es participaires auràn d'esvitar totes es dificultats que trobaràn ath long des recoruts a traüers de bòsqui e montahes deth parçan. Aguesti itineraris son desparièrs, eth dera mieja marathons ei mès accessible pr'amor d'auer mens dificultat e eth dera marathons ei mès tecnic. Eth desnivèu qu'an de superar es participaires pendent eth recorrut ei de mès de 2.100 mètres, e era mitat dera pròva trascor peth dessús des 2.000 mètres, çò que la

Era Alping Runnig Meeting passèc est'an passat peth lac Montoliu

Opinion

Alfredo Martimpe Vidal

EMPRESARI

Accident catadora

M'agradarie matizar era notícia publicada en suplement setmanau deth diari Avui, Aué numerò 77, damb data 30 d'agost de 2003, en referéncia ar accident susvengut eth passat dia 29 d'agost ena Avenguda Garona de Vielha, en qu'ua maquina catadora dera mia propietat, que jo madeish condusia, queigues des de naut deth camin der accés ara urbanizacion deth carrèr Sascomes de

Vielha, en tot demorar totaument tresvirada e produir damnatges considerables a dus veïculs que se trapuen parcats ena predita avenguda. En dit articles'indique textuament que "segontes hònts des Mossos d'Esquadra era causa der accident poirie auer estat ua negligéncia deth conductor".

En aguest sentit è de díder qu'en tot auer en compde es condicions enes quaus se produisic er accident dificilament aguest aurie podut èster provocat per un descuet deth conductor, per'mor qu'era maquina circulaue a ua velocitat tot escàs de 10 quilomètres per ora per un camin.

Per açò, voi esclarir qu'er accident se produisic per'mor d'ua pana mecanica qu'inabilitèc es frens e era direccion dera catadora de forma qu'eth conductor perdec eth contaròtle dera madeisha. Ath delà, voleria híger qu'es consequéncias d'aguest accident poirien auer-se esvitat s'auessen existit es corresponents barratges de proteccion que manquen en nomenat camin.

AUÉ

EDITE: PREMSA CATALANA S.A.
ELABORACIÓN: GRUP CAT
www.radio@grupcat.com

AVUI

GRUPCAT

Servicis

CONSELH GENERAU 973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÉS) 973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN 973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA 973 64 09 72

GUARDIA CIVIL 973 64 00 05
POMPIÈRS D'ARAN 973 64 00 80
ESPITAU VAL D'ARAN 973 64 00 06
BAQUEIRA BERET 973 63 90 00
BURÈU TORISME VIELHA 973 64 01 10
CORRÈUS 973 64 09 12

NOTARIA 973 64 00 10
RECAPTACION IMPÒSTI 973 64 02 78
ONA ARANESA 973 64 30 15
AUÉ (REDACCION) 973 64 30 51
GREMI D'HOSTALERIA 973 64 06 01
LORDÈRES 973 64 18 01

ARTIES E GARÒS

**Arties
celèbre eth
llau. "Aplec
deth Bolet"**

Redaccion
ARTIES

Arties serà, aguesta dimenjada, er scenari dera dusau edicion der "Aplec deth Bolet". Eth camping "Era Yerla" tornarà a acuelher aguesta trobada ludicogastronomica des camparòus pr'amor dera idoneitat de plaçament e infraestructura. Era hèsta, que prenec modèu der "Aplec del Cargol", se met en marcha damb

**Un totau de
cinc còlhes
d'Aran
participaràn
en acte**

un totau de cinc còlhes d'Aran qu'amassaràn a mès de 300 persones. Atau madeish, dempús der afraiment realizat ena darrèra edicion damb eth prebit Aplec se demore era assisténcia de membres dera Fecoll damb er objectiu de refortilhar es laci d'amistat enter es dus eveniments gastronomic. Tanben s'an organizat exposicions e venta de camparòus, jornades tecnicas e demostracions de codina damb er objectiu de facilitar, a trauèrs dera misharnoda, era màger informacion d'aguest requisit producte as visitants e participaires. Era organizacion tanben a format ua còlha tad aqueres personas que visiten er acte e volguen hèr eth tastet de misharnons. Aguesta degustacion serà dimenge.

CASTIÈRO

Aula dera naua Escòla Mairau plaçada ena Avenguda Garona d'Eth Solan de Vielha

**Vielha daurís aguest deluns es naues
installacions dera Escòla Mairau**

Eth centre a capacitat tà acuelher a mès de ueitanta mainatges de 0-3 ans e, ara per ara, se n'i an matriculat ath torn de seishanta

Redaccion
VIELHA

Es naues installacions dera Escòla Mairau entraràn en foncionament aguest deluns segontes informèc er alcalde de Vielha e Mijaran, Joan Riu. S'an matriculat ath torn d'uns seishanta mainatges, des quaus ueit an enter 6 e 12 mesi, vint-e-sies an enter 1 e 2 ans e vint-e-sies mès enter 2 e 3 ans. Era

directora deth centre, Mireia Alamon, manifestèc qu'aguesta donada ei relativa per'mor que pòt agranir-se en èster ua matricula progressiva". Actuaument era escòla mairau a capacitat tà acuelher a mès de ueitanta mainatges d'enter 0 e 3 ans e compde damb ua directora, nau puericultures e dues auxiliars. Atau madeish, er orari prestablit ei ininterromput, de 8 deth maitin enquia 8 dera

vrespada, de deluns a diuendres. Totun çò qu'ei mès recomanable segontes era directora ei qu'es mainatges non i siguen mès de ueit ores per'mor qu'ei antipedagogic". Aguesta bastissa dispause de sies aules tà trabalhar, segontes era edat, era psicomotricitat gròssa e fina; eth lenguatge matematic, musicau, verbau e plastic; atau coma jòcs simbolic. En recinte tanben i trobam quate lavabos,

cambiadors tàs mès petitonhs, 3 aules dromitori, codina, burèus e secretaria. Eth còst dera matricula depenerà dera jornada, atau donc, era jornada partida costarà 115 èuros e era contunhada 150 èuros. Eth servici de minjador foncionarà a trauèrs d'ua empresa de catering e costarà 78 èuros ath mes entàs mainatges de mès de 18 mesi, es menors l'auràn de portar de casa.

Era equipa de curling deth CEVA formada per Javier Pellicer, Pau Perdices, Luis Domingo, Javier Fernández e Carlos Sánchez viatgèc era darrèra dimenjada entà San Sebastian damb motiu dera celebracion deth 1èr Campionat d'Espanha de Curling a on se classificquèren ena cincau posicion

CASTIÈRO

**Ager comencèc era IVau
Mòstra Gastronomic Aranesa**

Redaccion
VIELHA

Era Val d'Aran inaugurèc ager era IVau. Edicion dera Mòstra Gastronomic dera Codina Aranesa. Un totau de 20 restaurants de tota era Val d'Aran participaràn, pendent totes es dimenjades de seteme e octubre, en tot aufrir menús qu'an coma producte estrelha eth lit.

Atau madeish, entà poder facilitar era assisténcia tara mòstra s'an premanit paquets toristics qu'includissen dues nets d'otèl e dus dinars o sopars en quaque des restaurants participaires. Per un aute costat, eth director de Torisme Val d'Aran, Manèl Español, manifestèc qu'en aguesta naua edicion se demore superar es 1340 cubèrts servits e es 34 paquets toristics.

MUSEU D'ARAN

Vestits tradicionaus deth sègle XIX a on se pòden observar totes es pèces que les constituïssen

Eth vestit popular en Aran pendent es sègles XVIII e XIX (I)

Redaccion
Vielha (CASTIÉRO)

Eth vestit dera societat aranesa pendent es sègles XVIII e XIX supausaue un besonh car e per açò era vestimenta des abitants dera Val d'Aran ère fòrça redusida, atau coma tanben era des mès rics. Era magèr part des pèces de vestir se portauen e se sauvauen pendent fòrça temps, a viatges tota era vida. Soent ère er unenc objècte de valor de què dispausauen. A còps eth maridatge constituïe un des pògui pretèxtes entà poder formar eth sòn noviatge e er aqueriment de naues pèces de vestir, ei per açò qu'aguestes se consignauen damb detalh enes capitols o pactes que, prealablement ara nòça, acostumauen a signar es futurs maridats. Aguesti vestits quan non s'emplegauen, se sauvauen laguens des armaris de ròba, nomentadi popularment limandes, o ben laguens de caishes de nòvia o arques de husta o pèth. Es

Autant es hemnes coma es òmes, quan non anauen descauci, se cauçauen abarques, espartenhes, esclòps o ben sabates

vestits des hemnes araneses, pendent eth sègle XVIII e part deth XIX, ère compausat sense distincion d'edat e classa sociau per sies pèces: camisa, enagua,

pelhes, gipon, mocador e devantau. Atau madeish, eth vestit des òmes se compausaue lèu tostemp de camisa, giqueta, justet, valons e faisha. Aguest modèu basic se podie complementar damb d'autes pèces, es hemnes acostumauen a encohar-se damb rets o mocadors e es òmes ac hègen damb barretines, mocadors e capèths. Entà caperarse deth heired, o ben, tà assistir entà bèra ceremònia es hemnes podien portar capuches o mantos. Entad açò qu'ei as òmes, es mès abituaus èren era hlatsada, era capa o eth gambeto. Eth mestièr de pastor, ath delà, amiaue a portar pèces mès especificques coma era samarra, era pelissa o era capa de pastor. Es cames e pès, autant es hemnes coma es òmes, se les curbièn damb miches e, quan non anauen descauci, se cauçauen abarques, espartenhes, esclòps o ben sabates.

ara que i èm

Jusèp Lois Sans

Era codina

Era codina francesa a estat considerada ua des melhors deth mon maugrat qu'ei lèu inexistent, donques qu'es plats mès subergessents son origens des províncies e mès concrètament dera Provença, ei a dèder, Occitans. Coma tantes d'autes causes era codina francesa ei un butin de conquista. Era codina ei un art que permet projectar culturaument e toristicament ath pòble que la practique. Ei per açò qu'ei tant important qu'ena Val d'Aran i age ua Escòla d'Ostalària que dongue contengut academic ara practica restauradora e que des de diuèrses instàncies se possen periòdes damb tèmes monografics basats ena codina (Jornades de codina Occitana, Setmana de codina aranesa,...), damb ua bona participacion quantitativa e qualitativa de professionaus araneses e de clients residents ena Val d'Aran e de dehòra qu'ajuden a assoldir ua imatge identitària a nivèu de codina. Arthur Lubow, critic nòrd-american, a escrit en The New York Times qu'era codina francesa pèrd qualitat e exitacion e qu'era espanhòla (que tanben a panat es sòns plats a Catalonha e ath País Basc) la depasse. Es codinèrs e professionaus franceses son indignats e ja an començat a dèder qu'aguest tipe d'avaloracion ei produït peth supòrt d'Espanha as Estats Units ena Guèrra d'Irak. En tot cas, conjugue damb eth madeish chauvinisme d'aquera importanta guida francesa qu'entre es melhors restaurants franceses i includic a "El Bulli" de Cala Montjoi en Girona, propietat deth famós restaurador catalan Ferran Adrià, de talha internacionau. (Error o panatòri?). Eth madeish Adrià que reconeish qu'es sòns mèstres an estat professionaus coma J. M. Arzak, Arguiñano, Subijana, Berasategui...Toti eri deth País Basc.

DAMB ERA COLLABORACION DETH DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA DERA GENERALITAT DE CATALUNYA E DETH CONSELH GENERAU D'ARAN

